

Vildtinformation

2022

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Vildtinformation 2022

Udgivet af Miljøstyrelsen

Redaktør:

Ulla Skovsbøl, Miljøstyrelsen

Redaktion: Anders Jensen, Ejgil E. Andersen, Lasse Jensen, Jens Skovager Østergaard, Rikke Jørgensen, Søren Egelund, Viktor Bech Pedersen - alle fra Miljøstyrelsen, Arter & Naturbeskyttelse

Grafisk tilrettelæggelse:

Ph7 Kommunikation v. Peder Hovgaard

Forsidefoto: Colourbox

Øvrige fotos:

Miljøstyrelsen (3, 5), Ulla Skovsbøl (4, 5, 8, 16), Friluftsrådet (6), Niels Kanstrup (9), Hans Peter Hansen (10), Thomas Lindy Nissen (12), Colourbox (resten)

Tak

Tak til Niels Kanstrup og Torben Kjær Christensen, DCE, Jan Eriksen, Vildtforvaltningsrådet og Sandor Hestbæk Markus, Naturstyrelsen for medvirken, faglig sparring og nyttige kommentarer

ISBN: 978-87-7038-381-3

Artiklerne må gengives med kildeangivelse
Redaktionen afsluttet: 25. februar 2022

Indhold

Forord	3
Det er jagttegnekspeditionen, goddag...	4
Vildtforvaltningsrådet i 2021 og 2022	6
Nye jagttider	7
Spørg din vildtkonsulent om jagt og vildt	8
Nye regler på vej for bly i ammunition	9
Udsætning af fuglevildt skal registreres	11
Buejagt på de store arter af hjortevildt	12
Vildtudbyttet steg i sæsonen 2020/21	13
Husk på fredningen af fire fugle	15
Færre mænd og flere kvinder går på jagt	15
Videre med digitalisering af VILREG	16
Flere jagttegnsmidlerne til forskning og formidling	17
Nye tiltag i forvaltning af ulven	18
Faldvildt giver forskerne vigtig viden	19
Nyttige adresser mv.	20

Foto: Colourbox

Velkommen til Vildtinformation version 2.0

Det er med stor fornøjelse, at vi i Miljøstyrelsen kan præsentere de danske jægere og alle andre jagtinteresserede for denne publikation, som på én gang er ny og gammelkendt: Vildtinformation 2022.

I en årrække udsendte Naturstyrelsen hvert år Vildtinformation med posten til alle jægere, der fornyede jagttegnet. Mange var glade for bladet, men i 2015 valgte styrelsen at nedlægge årsskriftet. Det var dels meget omkostningstungt at trykke og distribuere bladet, dels skønnede man dengang, at digitaliseringen af jagttegnet og mange andre processer i forvaltningen ville gøre et fysisk blad overflødigt. Alligevel har vi gang på gang hørt fra jægere, at de savner Vildtinformation. I en stor evaluering af myndighedernes kommunikation om jagt og vildtforvaltning i 2019 svarede mere end halvdelen af de adspurgte jægere desuden, at de ønsker Vildtinformation tilbage enten i en trykt eller en elektronisk version.

I dag er den statslige administration inden for jagt- og vildtforvaltning delt mellem Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen, hvor Miljøstyrelsen bl.a. har ansvaret for jagttegnadministrationen. Miljøstyrelsen vil nu på forsøgsbasis genoplive Vildtinformation som en digital udgivelse, der kan downloades af alle interesserede fra hjemmesiden www.mst.dk/jagt. Man kan selv udprinte bladet eller spare papir ved at læse det på skærmen.

Vildtinformation 2022 indgår i Miljøstyrelsens indsats for at styrke kommunikationen til jægerne. Bladet skal ses som et

supplement til vores kommunikation og nyhedsformidling på hjemmesiden og via nyhedsbrevet om jagt og vildtforvaltning, som man kan abonnere på og få direkte i sin mailboks.

Der er mange love og bestemmelser, man skal kende som jæger. Vi har forståelse for, at det ikke altid er let at holde sig opdateret og huske det hele, men det er ikke desto mindre nødvendigt. Vi håber, at Vildtinformation sammen med Miljøstyrelsens øvrige initiativer på kommunikationsområdet kan være med til at hæve det generelle vidensniveau hos de danske jægere og gøre det lettere at overholde gældende lovgivning.

Denne udgave af bladet giver et indblik i, hvordan vi som myndigheder arbejder med jagt og vildtforvaltning i både Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen. Vi fortæller om, hvordan jagttegnsmidlerne bliver brugt, om Vildtforvaltningsrådets arbejde, om nye jagttider og ny lovgivning. I 2022 vil vi formentlig få et forbud mod blyholdig riffelammunition til jagtbrug, og nye jagttider er på vej for jagttiderne på canadagås, edderfugl og husmår. Vi forventer også, at miljøministeren træffer en beslutning om fremtiden for udsætning af gråænder, og vi vil se nye tiltag udmøntet i forvaltningen af ulv. Disse emner og meget mere, kan man læse om i denne nye udgave af Vildtinformation 2022. Vi håber, læserne vil tage godt imod det nye blad.

God læselyst og god jagt.

Anne Marie Vægter Rasmussen
Vicedirektør, Miljøstyrelsen

Jagttegnskontoret har åbne telefoner alle hverdage fra 9 til 12. Foto: Ulla Skovsbøl

”Det er jagttegnsekspeditionen, goddag...”

Miljøstyrelsens jagttegnsteam er de medarbejdere hos jagtmyndighederne, som flest jægere kommer i kontakt med. Alle hverdage sidder teamet klar ved telefonerne fra 9 til 12 for at svare på jægerens spørgsmål.

”Jagttegnsekspeditionen, det er Eva.” Eva Kærbo Andersen har taget en af dagens første telefoner til jagttegnsekspeditionen i Miljøstyrelsen. ”Ja, men du skal også indberette vildtudbytte, selv om du ikke har været på jagt. Du skal bare skrive nul, hvis du ingenting har skudt,” forklarer hun spørgeren i den anden ende.

”Nåh, du vil slettes af jagttegnregisteret. Det kan vi godt klare, men du er nødt til at skrive det til os. Vi skal have det på skrift, for vi vil nødtigt komme til at slette nogen ved en fejl. Hvis man først er slettet, skal man nemlig aflægge jagtprøve for at blive optaget igen.”

Det er en ældre mand, som ringer. Han har lagt jagten bag

sig for flere år siden, men har ikke fået afmeldt sin PBS-betaling for fornyelse af jagttegnet, så han står stadig i jagttegnregisteret. Nu undrer han sig over en rykker for indberetning af vildtudbytte.

Jagttegnsekspeditionen er den afdeling i Miljøstyrelsen, som flest jægere kommer i berøring med. Kontoret tager sig af alle spørgsmål vedrørende fornyelse af jagttegn, jagtens prøver, indberetning af vildtudbytte og meget mere. Fire af teamets fem medarbejdere skiftes to og to til at sidde ved telefonerne.

Dagens tema: Vildtudbytte

”Kurt Madsen, jagttegnsekspeditionen,” lyder det fra bordet ved

siden af Eva. ”Ja, jeg forstår godt, du bliver i tvivl, men det er jagtsæsonen 2020/21, der bliver spurgt til – ikke den nye sæson,” svarer han venligt.

Dagens tema tegner til at blive indberetning af vildtudbytte. Jagttegnskontoret har netop udsendt en rykker til alle de jagttegnshavere, som ikke har indberettet udbyttet for den seneste jagtsæson, og det giver anledning til en del spørgsmål.

”Nej, din mand har ikke bedt om at blive slettet af jagttegnregisteret, kan jeg se,” siger Kurt til kvinden, som han nu har i telefonen. ”Nej, man kan ikke melde sig ud hos os. Vi er den myndighed, som udsteder jagttegn, ikke en medlemsorganisation. Det er nok den lokale jagtforening, han har meldt sig ud af.”

Kvindens mand er kommet på plejehjem, og nu undrer hun sig

”

Der er omkring 175.000 jægere med gyldigt jagttegn i Danmark, og næsten 50.000 af dem er over 65 år.

over, at han stadig får breve fra jagttegnskantoret. Imens er Eva i gang med at indberette vildt-udbyttet som et rundt nul for en anden kvinde, hvis mand på grund af sygdom både har lagt jagt og telefonsamtaler bag sig. Den ene opringning afløses af den næste for de to kolleger, og dagens spørgsmål tilhører åbenlyst de ældre aldersgrupper.

"Vi får typisk mange henvendelser, når der lige er kommet et brev ud, som nu," siger Lis Hyldal på den anden side af bordet, "og det er tit fra de ældre jægere, der har det svært med computeren. Nogle har ved en fejltagelse fået meldt sig til digital post, og så bliver det jo forventet, de kan klare indberetningen selv. Men i mange tilfælde, må vi hjælpe og guide dem," forklarer hun.

Der er omkring 175.000 jægere med gyldigt jagttegn i Danmark, og næsten 50.000 af dem er over 65 år. Blandt de ældste er der en del, som ikke er fortrolige med de digitale løsninger, men jagttegnsteamet hjælper gerne, når de kan.

Ny sæson med travlhed

Lis Hyldal har ikke telefontjans i dag. Hun sidder sammen med kollegaen Rikke Jørgensen og læser korrektur på breve, som snart skal ud, mens teamets femte medlem, Annelise Tenstrand Dønnig, er i gang med at opdatere tekster til hjemmesiden jagttegn.dk.

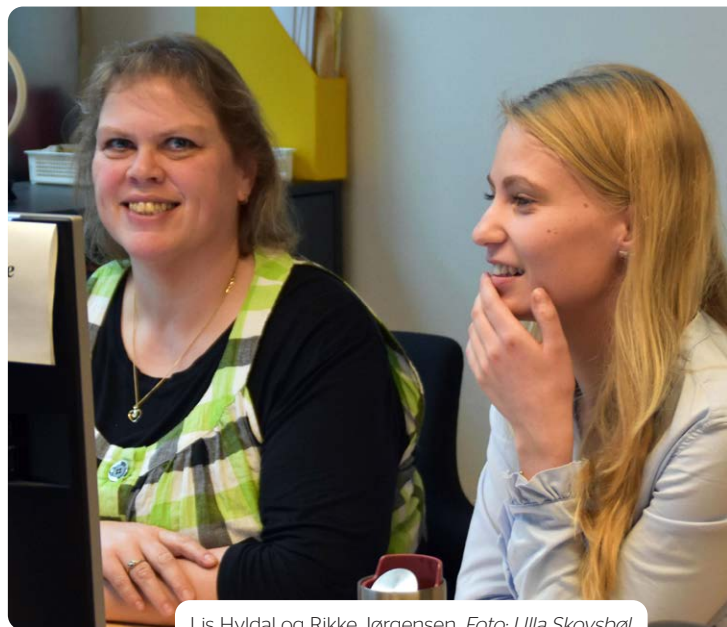
Siden skal være klar med nye oplysninger, når jagtsæsonen begynder og med den også kon-

torets ultimative højsæson for telefonhenvendelser. Den strækker sig fra omkring 1. marts til midt i maj, når bukkejagten går ind, og jægerne ikke længere har tid til at hænge i telefonen. Hen over sommeren er der mere roligt på kontoret, indtil den lille højsæson for gæstjagttegn begynder i august. Efteråret er den fredeligste periode, hvor der også er tid til nye udviklingsprojekter. I 2021 gjaldt indsatsen især udvikling af nyt design af Mit jagttegn og overgangen fra NemID til MitID. I år er det mest krævende projekt udviklingen af en ny jagtportal, som skal være klar i 2023.

Telefoner fra 9 til 12

Da telefontiden slutter klokken 12, har Kurt og Eva svaret på 63 opringninger i alt – 21 i timen. En travl, men overkommelig dag, er de enige om. Når det går hedest til, besvarer kontoret op til 200 telefonopkald dagligt i løbet af åbningstiden. Sådan en dag er man helt færdig, når man tager headsettet af og går til frokost, konstaterer Kurt Madsen. I foråret 2020 var der endda en lang periode med op mod 1000 opkald om dagen, og mange jægere ringede forgæves. Spørgsmålene drejede sig dengang især om cornarestriktioner og aflyste skydeprøver.

"Der er virkelig mange ting, man skal sætte sig ind i, for at kunne svare på alt det, jægerne spørger om," konstaterer Annelise. Hun og Eva er de senest tilkomne i teamet. De blev ansat i efteråret 2021, så Lis og Kurt er gamle i

Lis Hyldal og Rikke Jørgensen. Foto: Ulla Skovsbøl

gårde i sammenligning. De blev ansat i 2018, fordi deres forgænger i jobbene ikke ønskede at flytte med, da Miljøstyrelsen rykkede fra København til Odense. De har alle fire en baggrund inden for den kommunale forvaltning, så jagttegnsadministration var en ny verden for dem.

"I begyndelsen var jeg temmelig overrasket over, at der kan være så meget administration forbundet med at udstede jagttegn," indrømmer Lis Hyldal, "men der ligger utroligt mange procedurer bag, som man ikke tænker over, før man prøver at arbejde med det." Hun og kollegerne har sat sig omkring bordet i afdelingens fællesrum, og madpakkerne er kommet frem.

Efter frokost venter de fulde mailbokse på skriftlige svar.

Når det går hedest til, besvarer kontoret op til 200 telefonopkald dagligt i løbet af åbningstiden.

Hav altid dit jagttegn med på mobilen

Tilmeld dig på:
mst.dk/digitaltjagttegn

KONTAKT JAGTTEGNSKANTORET

Telefonisk henvendelse: 72 54 24 24

Telefontid: Alle hverdage kl. 9-12

Henvendelser på e-mail: jagttegn@mst.dk

Oplys dit fulde navn, adresse, fødselsdato og evt. ID-nummer, som findes på dit jagttegn, da det vil lette ekspeditionen

Henvendelser pr. brev:

Miljøstyrelsen
Att. Jagttegn
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

Modsætninger mødes i Vildtforvaltningsrådet

Jan Eriksen blev formand for Vildtforvaltningsrådet i 2015. Foto: Friluftsrådet.

”

Min opgave er ikke at indgå i en polariseret debat, men at finde den gode middelvej.

Jan Eriksen

Syv interesseorganisationer med vidt forskellige holdninger til jagt, natur og vildtforvaltning samarbejder i Vildtforvaltningsrådet om at rådgive miljøministeren.

Skal der være jagttid på mår og måger? Hvad skal en forvaltningsplan for ulv indeholde? Og skal det forbydes at udsætte gråænder? Det er bare et lille udpluk af de emner, som Vildtforvaltningsrådet havde på dagsordenen i 2021.

Vildtforvaltningsrådet har til opgave at rådgive miljøministeren i spørgsmål om jagt og vildtforvaltning og at komme med anbefalinger til, hvordan nye love og regler på området skal udformes. Rådet har ni medlemmer fra syv forskellige interesseorganisationer: Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dyrenes Beskyttelse, Friluftsrådet, Danmarks Jægerforbund, Landbrug & Fødevarer og Dansk Skovforening. Medlemmerne har i mange tilfælde vidt forskellige indfaldsvinkler og holdninger til de emner, rådet skal tage stilling til, så bølgerne kan ind imellem gå højt i diskussionerne. Alligevel lykkes det i de fleste tilfælde rådets formand

Jan Eriksen at finde kompromisser, som et flertal kan støtte.

”Min opgave er ikke at indgå i en polariseret debat, men at finde den gode middelvej,” forklarer Jan Eriksen. Han har selv en fortid som direktør i Friluftsrådet gennem 25 år, og har været ministerudpeget formand for Vildtforvaltningsrådet siden 2015.

”Som formand lægger jeg dels stor vægt på at have løbende kontrakt med alle medlemmer, også mellem møderne, dels vægter jeg fagligheden meget højt. Det er vigtigt, at vi altid diskuterer på et solidt fagligt grundlag i et tæt samspil med forskerne ved DCE på Aarhus Universitet og med Miljøstyrelsen” siger han.

Kontroverser om ænder og hjorte

I 2021 blev Jan Eriksens evner som kompromissets mand dog flere gange sat på prøve i sager, hvor det ikke lykkedes at blive enige. Det var for eksempel i spørgsmålet om

udsætning af ænder. Her er rådet delt lige over i en halvdel, som mener, udsætningen skal forbydes, og en halvdel, som mener, den fortsat skal være tilladt under skærpet kontrol. Spørgsmålet om at få indføj et arealkrav i den kommende lovgivning om jagten på det store hjortevildt gav også heftige diskussioner. Flertallet var enige, men Danmarks Jægerforbund er imod et arealkrav, og til formandens ærgrelse kunne rådet derfor ikke at tale med én stemme på det punkt.

Han peger til gengæld på tre andre vigtige punkter på rådets program i 2021, hvor medlemmerne blev enige. Det gælder anbefalingerne til ministeren om rewilding, jagttidsrevisionen og en adaptiv forvaltningsplan for ulv – det vil sige en forvaltningsplan, som løbende skal revideres.

Citizen science, etik og sikkerhed

2022 byder også på spændende opgaver for Vildtforvaltningsrådet,

”

Den viden, indberetningerne giver, er med til at sikre det faglige grundlag for vildtforvaltningen.

og nogle af dem vil utvivlsomt give anledning til en del diskussion, vurderer Jan Eriksen. Det gælder især en ny bekendtgørelse om jagt med rovfugle, som står højt på hans top-fem over de væsentligste temaer for rådet i 2022. De øvrige emner på hans liste er de små rovdyr, sikkerhed ved riffeljagt, citizen science, og jagtetik. Især diskussionerne om de to sidst emner, glæder formanden sig meget til.

"Citizen science, altså den borgerdrevne registrering og indberetning af observationer i naturen, er et af mine hjertebørn. Den viden, indberetningerne giver, er med til at sikre det faglige grundlag for vildtforvaltningen, og her kan jægerne spille en vigtig rolle," siger han.

"Fra tid til anden løber jeg ganske vist ind i jægere, som mener, at hvis de indberetter deres observationer, vil de levere viden, der senere bliver brugt imod dem. Men det er nonsens. Jo mere viden vi har, jo bedre rådgivning kan jægerne få, og jo mere bæredygtig og etisk kan jagten blive."

Og netop etik er et andet emne, som står formandens hjerte nær.

"Vi har allerede et sæt jagtetiske regler, og dem vil vi tage udgangspunkt i, når vi i løbet af 2022 tager hul på en grundlæggende diskussion om forsvarlig jagtetik. Det bliver spændende. Måske bliver det svært at opnå enighed, men god jagtetik er forudsætningen for, at et flertal i befolkningen vil acceptere, at der også drives jagt i Danmark i fremtiden. Det er ikke mejslet i sten, at accepten altid vil være der, og derfor har vi i Vildtforvaltningsrådet en forpligtelse til at tage fat i den type svære diskussioner," påpeger Jan Eriksen.

Vigtigste sager i 2022

- Små rovdyr
- Bekendtgørelsen om jagt med rovfugle
- Citizen Science
- Riffelsikkerhed
- Jagtetik

Edderfugl. Foto: Colourbox

Nye jagttider i 2022

Den første juli 2022 kommer der nye jagttider. Vildtforvaltningsrådet anbefaler kun ændringer for canadagås, husmår og edderfugl. Alle andre jagttider bør fastholdes, mener rådet.

Jagttiderne i Danmark bliver revideret med fire års mellemrum med en mindre midtvejsevaluering, og det er miljøministeren, som har det sidste ord at sige om hvilke dyr, man må jage hvor og hvornår. Men før hun nikker ja til nye jagttider, har der været en lang proces, hvor mange mennesker har arbejdet på de anbefalinger, hun lægger til grund for sin beslutning.

Som en del af forarbejdet engagerer Miljøstyrelsen forskere på DCE ved Aarhus Universitet til at udarbejde en omfattende faglig rapport med gennemgang af al relevant og aktuel viden om de arter, som skal vurderes. I forbindelse med den aktuelle revurdering af jagttiderne har Vildtforvaltningsrådet ønsket at få revurderet 41 arter, hvoraf der i øjeblikket er jagttid på de 23.

DCE's rapport om vildtbestande og jagttider i Danmark er et vigtigt arbejdsredskab for Vildtforvaltningsrådet. Rådet nedsætter en faglig arbejdsgruppe, med Miljøstyrelsen som sekretær, som systematisk arbejder sig igennem listen af arter. Jagttidsgruppen kommer med et oplæg til rådet, som derefter diskuterer og prioriterer på grundlag af gruppens arbejde. Til sidst kommer rådet med en indstilling til miljøministeren, som derefter træffer beslutning om jagttiderne.

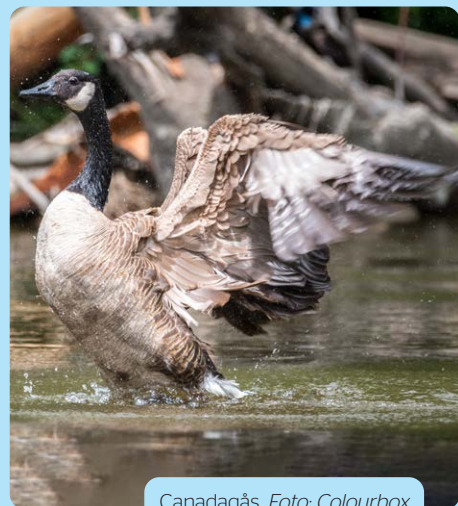
I denne runde er Vildtforvaltningsrådet blevet enige om at anbefale ændrede jagttider for tre af de 41 arter.

Rådet anbefaler udvidet jagttid på canadagåsen og indstiller et stop for jagt på husmår. Det skal dog fortsat være muligt at regulere måren, når den laver ravage på huslofter, går på rov i fuglehold og lignende. Endelig mener rådet, at jagtmulighederne på edderfuglehanner skal begrænses, så det ikke længere er tilladt at jage edderfuglen inden for EF fuglebeskyttelsesområder, hvor den indgår i udpegningsgrundlaget. Vildtforvaltningsrådet mener, at indskrænkningen skal gælde ind til en international forvaltningsplan for edderfugl er faldet på plads.

For alle andre arter er rådets indstilling, at jagttiderne skal være uforandrede.

Anbefalinger til nye jagttider

- Canadagås – udvidelse af jagttiden
- Husmår – bortfald af jagttid, men med mulighed for regulering
- Edderfugl – begrænsninger i jagttiden på hanner.

Canadagås. Foto: Colourbox

Spørg din vildtkonsulent om jagt og vildt

Naturstyrelsen har vildtkonsulenter rundt om i hele landet, som kan hjælpe med svar på en bred vifte af spørgsmål om jagt og vildtforvaltning.

En strandet spækhugger på en nordjysk strand, en hund i slagsmål med en formodet ulv og en kronkalv, der vakler sygeligt rundt og må aflives. Vildtkonsulenten tager sig af det hele. Naturstyrelsen har vildtkonsulenter fordelt over hele landet. De er ansat til at varetage en bred vifte af myndighedsopgaver i forbindelse med jagt og vildtforvaltning, og en stor del af deres tid går med at svare på spørgsmål fra jægere, andre myndigheder og almindelige borgere.

"Vi bruger meget tid på at tale med hr. og fru Danmark om alle mulige spørgsmål og problemer, de har med den vilde fauna," fortæller Sandor Hestbæk Markus, som er vildtkonsulent hos Naturstyrelsen Kronjylland.

"Det kan være en snog i kælderens eller husmår og flagermus på loftet. Vi kan ikke løse alle folks problemer, men i langt de fleste tilfælde kan vi bidrage med viden og rådgivning, og de fleste virker utroligt glade bare for at få en snak med en fagperson, som vil lytte og give uvildige råd," siger han.

Jægerne ringer også i stor stil om jagtfaglige emner og spørgsmål om vildtplantning eller anlæg af små søer og vådområder.

Jagtprøver og nyjægerjagt

En af de vigtigste opgaver for vildtkonsulenterne er dog at tage sig af jagtprøverne. De er hvert år prøvesagkyndige for omkring 5000 aspiranter ved både den teoretiske og den praktiske jagtprøve. Sandor Hestbæk Markus og de fleste af hans kolleger bruger typisk 25-30 dage om året i teorilokalet og på skydebanen med aspiranterne.

Sandor Hestbæk Markus, vildtkonsulent ved Naturstyrelsen Kronjylland. Foto: Ulla Skovsbøl

Det er også vildtkonsulenterne, der arrangerer de efterfølgende nyjægerjagter, som alle nyslåede jægere er inviteret til, når de har bestået haglskydeprøven. 500-600 takker hvert år ja og tilmelder sig på mitjagttegn.dk.

"Det er skønt at afholde de jagter," siger vildtkonsulenten fra Kronjylland. "De nye jægere kommer altid med smil på læben. De er glade og ivrige efter at afprøve alt det, de har lært, i praksis, og det er altid dejligt at opleve."

Mange forskellige opgaver

Men ikke alle oplevelser er lige glædelige. Vildtkonsulenterne indgår også i beredskabet og rykker ud ved olieudslip, når havfugle er blevet smurt ind i olie, eller når en hval strandes. De tager sig af faldvildt, som bliver indleveret til Naturstyrelsens fryser, og de besigtiger markskader, når en rudel kronvildt har fundet god græsning i vintersæden eller har fået smag for kartoflerne.

Vildtkonsulenterne har også mange arbejdstimer ved skærmen, når ansøgninger om tilladelse til regulering af skadevoldende vildt skal behandles, eller kolleger i Miljøstyrelsen skal have hjælp til svar på faglige spørgsmål.

Nogle har særlige arbejdsområder og deltager for eksempel i

arbejdsgrupper om skarv, vildsvin, mårhund eller ulv, andre sagsbehandler tilskud til vådområder, mens andre igen står for buejagtprøver.

Spørg vildtkonsulenten om

- Fugle, dyr og planter
- Håndtering af dødfundne dyr
- Tilladelse til regulering af skadevoldende vildt
- Nyjægerjagt og anden jagt på Statens arealer
- Invasive arter

Det er skønt at afholde de jagter, for de nye jægere kommer altid med smil på læben.

Sandor Hestbæk Markus, Naturstyrelsen

Nyttige links

- Læs mere om vildtkonsulenterne på Naturstyrelsens hjemmeside: <https://bit.ly/3IGJTPN>

Vildtkonsulenternes distrikter

Blyfri ammunition. Foto: Niels Kanstrup

Nye regler på vej for bly i ammunition til jagtrifler

Blyholdig riffelammunition til jagt er på vej til at blive forbudt. Miljøstyrelsen opfordrer derfor jægerne til at bruge den kommende jagtsæson på at få flere erfaringer med de blyfri alternativer.

Som det første land i verden vil Danmark forbyde bly i centraltændt riffelammunition til jagt. En ny bekendtgørelse om ammunition er på vej, og Miljøstyrelsen forventer, den træder i kraft i 2023. Bly i haglpatroner har været forbudt siden 1996, og nogle jægere er allerede af egen drift helt eller delvist gået over til blyfri riffelammunition. Det hilser Miljøstyrelsen velkomment.

"Skiftet til en ny type ammunition kan føles som en stor forandring for nogle. Men der er gode alternativer på markedet, og det er vigtigt, man finder den riffelammunition, som passer én bedst," siger Søren Egelund, Miljøstyrelsen. "Mange jægere er allerede gået over til blyfri ammunition, og vi opfordrer alle, til at finde de blyfrie alternativer, som passer dem bedst, allerede i den kommende jagtsæson."

Farlig miljøgift

Bly er et giftigt tungmetal, som skader både miljøet og menne-

skers og dyrs sundhed. Bly indlejres i kroppen hos vildt, der bliver skudt eller anskudt, og det forsvinder ikke, men bringes videre i fødekæden.

Rovfugle er særligt sårbare. Dels befinder de sig øverst i fødekæden, dels virker deres mavesyre ekstremt stærkt, fordi den skal opløse dyrekogler. Desværre opløser den også blyholdige rester af ammunition i rovfuglens byttedyr og i ådsler, som de æder. Det gælder ikke mindst rester af skudte dyr, som jægerne efterlader i naturen. Fuglene optager blyet direkte i blodbanen, og derved kan de blive akut og dødeligt forgiftede. Selv små doser kan påvirke fuglene og ændre deres adfærd.

Mennesker, der spiser kød fra vildt nedlagt med blyammunition, løber også en risiko. For mennesker er det dog ikke større blyfragmenter, der er udfordringen, men blystøv i kødet, som ikke kan ses. Især gravide bliver frarådet at spise vildt skudt med blyholdig

ammunition, fordi bly kan give fosteret hjerneskade. Børn er også en sårbar gruppe, da de optager blyet nemmere og lettere bliver påvirket.

God blyfri sikkerhed og stabilitet

Der er gennemført omfattende afprøvning af blyfri alternativer til riffelammunition både i Danmark og i udlandet. DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi ved Aarhus Universitet - afrapporterede i 2021 en stor sammenlignende afprøvning af forskellige typer blyfri riffelammunition til jagt på hjortevildt. Den viste overordnet set ikke væsentlige forskelle mellem blyfri og blyholdig ammunition. I evalueringen konkluderer DCE, at samtlige projektiltyper i forsøget lever op til de gængse krav om effektivitet og sikkerhed.

"Resultatet lover godt for udfasningen af den blyholdige ammunition, og vi forventer at overgangen

”
... ved at vi forhindrer forgiftning af dyr og mennesker sikrer vi, at jagten beholder sin anseelse som en bæredygtig aktivitet.
Niels Kanstrup, DCE

vil forløb uden de store problemer,” siger Søren Egelund.

Tidligere har en DCE-undersøgelse i 2019 vist, at hver femte danske jæger allerede bruger blyfri riffelammunition, og at det samlede forbrug er stigende. Niels Kanstrup, som leder forskningen på området ved DCE, mener at forbuddet og jægerens interesse sikrer Danmark en vigtig position som foregangsland.

”Det kan få stor betydning for, hvilken vej andre lande går. Ved at

vi forhindrer forgiftning af dyr og mennesker, sikrer vi på langt sigt også, at jagten beholder sin anseelse som en bæredygtig aktivitet i det moderne samfund,” siger Niels Kanstrup.

Nyttige links

- Læs undersøgelsen om blyfri ammunicions effektivitet (DCE, 2021):

<https://bit.ly/3sTOuel>

- Læs undersøgelsen om jægerens holdninger til blyfri ammunition (DCE 2020):

<https://bit.ly/3BtSipc>

Vi forventer at overgangen vil forløbe uden de store problemer.

Søren Egelund,
Miljøstyrelsen

Fakta om bly

- Giftigt tungmetal, som blandt andet via jagtammunition ophobes i naturen og spredes i fødekæden
- Har ingen biologisk funktion og skader dyrs og menneskers sundhed, selv i ekstremt små mængder.
- Påvirker blandt andet nervesystemet og skader indlæringsevne og intelligens især hos børn
- Giftigt for vand- og jordorganismer
- Brugt gennem århundreder i et utal af produkter - herunder ammunition
- Blyfragmenter fra ammunition indskudt i hele eller dele af nedlagte eller anskudte dyr er akut giftige for rovfugle.

Efterladte indvolde og andre dele af skudte dyr, kan forurene miljøet med bly. Foto: Hans Peter Hansen

Bly fra ammunition kan forurene vildtkød og forårsage forgiftning. Foto: Colourbox

Udsætning af fuglevildt kræver registrering

Enhver udsætning af gråænder, fasaner og agerhøns skal registreres, men mange får det ikke gjort. Derfor opfordrer Miljøstyrelsen til at skærpe opmærksomheden om indberetningspligten.

Skal man indberette udsætning af fugle, hvis man ikke sætter nogen ud? Sådan lød et af de mange spørgsmål om reglerne for udsætning af fuglevildt, som havnede i Søren Egelunds mailboks i 2021.

Søren Egelund er fuldmægtig i Miljøstyrelsen og har bl.a. udsætning af fugle og biotopplaner på sin liste over ansvarsområder. Selv om hans svar til jægeren var ret udførligt med henvisning til regler og paragraffer, så er den korte version af svaret enkel: Nej! Det skal man ikke.

Hvis du ikke sætter gråænder, fasaner eller agerhøns ud, så skal du ikke indberette noget. Til gengæld har du pligt til at indberette enhver udsætning, om det så bare er af en enkelt fugl. Det gælder, uanset om man har anmeldt en biotopplan eller ej. Enhver udsætning skal indberettes, og det skal ske digitalt til Miljøstyrelsen senest en uge efter udsætningen.

Stort mørketal

"Vi får en del spørgsmål om udsætning af fuglevildt, og vi svarer gerne, for der er tilsyneladende behov for at få reglerne præciseret," konstaterer Søren Egelund.

I 2020 bad Miljøstyrelsen DCE Aarhus Universitet om at undersøge, hvor mange gråænder, der opdrættes i Danmark med henblik på udsætning. Beregningerne viste, at der blev produceret godt 334.000 udsætningsklare ællinger i Danmark i 2019, men kun 60.000 blev indberettet som udsatte. Der manglede med andre ord mere end 270.000 ænder i regnestykket.

"Det tyder på, der er et temmelig stort mørketal," vurderer Søren Egelund. "Derfor kan vi kun opfordre til, at man sætter sig ind i reglerne og sørger for at få indberettet korrekt."

Vildtforvaltningsrådet delt

DCE's notat har ført til en del debat om andeudsætning, og Vildtforvaltningsrådet er delt i spørgsmålet om, hvad der skal ske på området i fremtiden.

På den ene side mener fire rådsmedlemmer – FriLuftsrådet, Danmarks Naturfredningsforening, Dyrenes Beskyttelse og Dansk Ornitologisk Forening – at udsætning af ænder helt skal forbydes. De øvrige fire – Dansk Skovforening, Danmarks Jægerforbund og to repræsentanter fra Landbrug & Fødevarer – mener, at andeudsætning skal være tilladt, men med øget kontrol.

Miljøministeren forventer at træffe en beslutning i løbet af 2022, når det nuværende forlig på området udløber.

Det går fremad

Den megen debat om andeudsætning har dog bevirket, at flere er blevet opmærksomme på pligten til at indberette. En opgørelse fra Miljøstyrelsen viser, at der i 2021 blev indberettet 78.000 udsatte gråænder. Det var næsten 30.000 flere end i 2018, da kravet om indberetning trådte i kraft.

Indberetningen af udsatte fasaner er steget med ca. 150.000, og der blev indberettet godt 3000 flere agerhøns.

Læs mere om udsætning af fuglevildt her:

<https://bit.ly/3uZVzLG>

... der er tilsyneladende behov for at få reglerne præciseret.

Søren Egelund,
Miljøstyrelsen

Det tyder på, der er et temmelig stort mørketal.

Søren Egelund,
Miljøstyrelsen

Registrerede udsætninger af gråand, fasan og agerhøne i periode 2018-2021:

	Gråænder	Fasaner	Agerhøns
2018	47.298	804.861	7.055
2019	60.066	801.773	6.264
2020	58.773	811.926	7.152
2021	78.163	958.358	10.142

Foto: Colourbox

Buejagt på de store arter af hjortevildt forlænget med en jagtsæson

Tre års forsøg med buejagt på kronvildt, dåvildt og sika blev forlænget med jagtsæsonen 2021/22 for at sikre tilstrækkeligt datagrundlag for en endelig beslutning om buejagt på de store hjortearter.

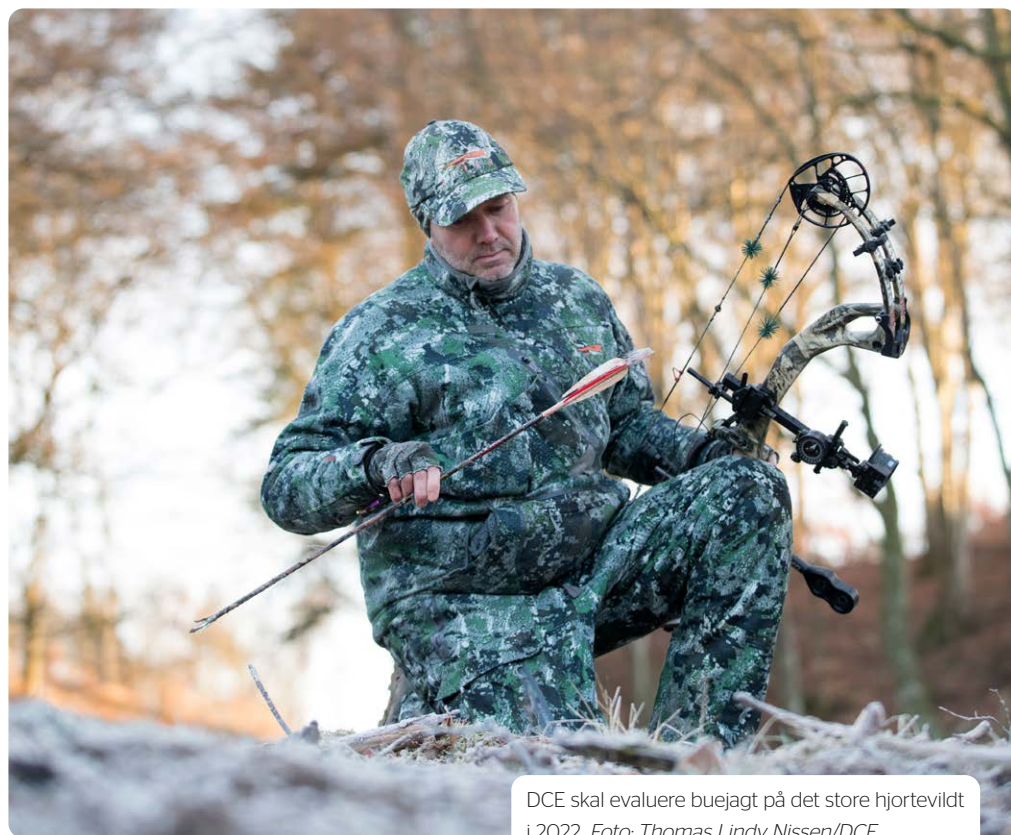
Jagt med bue og pil er en helt særlig lidenskab for nogle jægere. Buejagt på fuglevildt, rådyr og mindre pattedyr har været tilladt i mange år i Danmark. I 2018 vedtog den daværende regering, at der skulle åbnes for jagt på større hjortevildt, og derfor har det gennem de seneste tre år som et forsøg også været tilladt at drive buejagt på det store hjortevildt. Forsøget skulle belyse, om det er etisk forsvarligt at skyde kron-, då og sikavildt med bue og pil, og om der er basis for at tillade det permanent.

Da forsøget skulle afsluttes i 2021, vurderede Miljøstyrelsen imidlertid, at der var brug for flere data fra buejægerne, og derfor blev det forlænget med jagtsæsonen 2021/22.

Forskere ved DCE Aarhus Universitet evaluerer forsøget, og i efteråret 2021 kom den første rapport, "Effektiviteten af buejagt på de store arter af hjortevildt - viden,

Buejagt i Danmark

- **1967:** Buejagt bliver forbudt i Danmark
- **1999:** buejagt tilladt igen på alle jagtbare arter undtagen det store hjortevildt, muflon og vildsvin
- **2018:** Buejagt på då-, kron- og sikavildt tilladt som frem til 2021
- **2021:** Forsøgsperioden forlænget med jagtsæsonen 2021/22

DCE skal evaluere buejagt på det store hjortevildt i 2022. Foto: Thomas Lindy Nissen/DCE

erfaringer og skitser til kontrollerede forsøg." Den bygger dels på litteraturstudier, dels på jægerens indberetninger og på indberetningerne fra Schweishundeførerne.

I alt er 140 stykker kron- og dåvildt registreret som skudt med bue og pil i Danmark i de forløbne tre år, og forskerne vurderede, at det er for spinkelt et datagrundlag til endelige konklusioner. Evalueringen viste desuden, at buejægerens indberetninger i mange tilfælde var mangelfulde, og at schweishundeførerne havde indberettet markant flere eftersøgninger efter anskudt vildt, end buejægerne selv havde.

Indberetninger er afgørende

Miljøstyrelsen har derfor i efteråret 2021 sendt et brev til buejægerne, som indskærper, at indberetningerne er lovpligtige, og at de skal være korrekte og fyldestgørende med dato og detaljer. Styrelsen har desuden opfordret jægerne

til at foretage registreringer med det samme efter jagten, så de ikke glemmer noget. Alle detaljer om den konkrete jagtsituation er relevante for evalueringen, og det er vigtigt at få beskrevet skudtegn og dyrets reaktion på skuddet så grundigt som muligt.

Efter aftale med Miljøstyrelsen har Danmarks Jægerforbund og Foreningen af Danske Buejægere også kontaktet de buejagende medlemmer. De er dels blevet bedt om at indsamle gode videoer, som kan dokumentere skudtegn, dels om at foretage indberetninger, som måtte være glemt i perioden 2018-2021. Når forsøget er slut, udarbejder DCE den endelige rapport i løbet af foråret 2022. Den vil blive forelagt Vildtforvaltningsrådet, som skal komme med sin indstilling til miljøministeren vedrørende fremtidig lovgivning om buejagt på det store hjortevildt. Derefter ligger den endelige beslutning hos ministeren.

”
140 stykker kron- og dåvildt er registreret som skudt med bue og pil i Danmark på tre år.

DCE-rapport om buejagten:

<https://bit.ly/33AsScZ>

Foto: Colourbox

Vildtudbyttet steg i jagtsæsonen 2020/21

Vildtudbyttet steg med knap fem procent i jagtsæsonen 2020/21 svarende til 103.000 individer. I alt nedlagde de danske jægere næsten 1,9 millioner stykker vildt, hvoraf 1,7 millioner var fugle.

De 175.427 danske jægere nedlagde til sammen næsten 1,9 millioner stykker vildt i den seneste jagtsæson. Det var knap fem procent mere end i den foregående sæson. Det viser vildtudbyttestatistikken, som hvert år bliver udarbejdet for Miljøstyrelsen af DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi - ved Aarhus Universitet.

I sæsonen 2020/21 var det dog kun knap halvdelen af alle jægere med jagttegn, som faktisk skød og indberettede jagtudbytte, og de foreløbige tal viser, at de i gennemsnit nedlagde 25 stykker vildt hver.

Fasan er topscorer

Fuglene tegner sig for hele udbyttet, og de udsatte fasaner er statistikens absolutte topscorere. Der blev skudt ca. 570.000 fasaner i den afsluttede jagtsæson, og selv om det er lidt færre end året før, er fasanen stadig antalsmæssigt helt i top.

På andenpladsen kommer gråand med 376.000 individer, mens tredjepladsen bliver indtaget

af ringduerne med 182.000 styk. For ringduernes vedkommende er det en stigning på 46 procent i forhold til året før.

I alt blev der skudt ca. 1,7 millioner fugle i jagtsæsonen 2021/22, og jagtudbyttet er steget for 22 af 35 fuglearter. Det gælder eksempelvis for ringdue, gråand, krikand, pibeand, edderfugl, grågås, kortnæbbet gås, skovsneppe, krage, bramgås og råge. Heraf må de to sidste kun nedlægges som skadevoldende vildt med særlig tilladelse.

Dåvildt overhaler kronvildt

Udbyttet af dåvildt har været stigende gennem de seneste 20 år. Det har aldrig været så højt som nu. Udbyttet af kronvildt har derimod ligget stabilt på 9.500-10.500 dyr i otte jagtsæsoner i træk. Aktuelt knap 9.700 dyr.

Råvildt er dog stadig suverænt størst blandt pattedyrene i statistikken, idet der blev skudt ca. 89.000 individer. Udbyttet i råvildt toppede i 2009 med godt 132.000 dyr, men antallet er faldet

støt siden blandt andet på grund af sygdom i bestandene. Nu er udbyttet tilbage på samme niveau som først i 1990'erne.

Blandt de øvrige pattedyr gik ræv frem med 5,2 procent til 32.600 individer, mens udbyttet af hare faldt med 20,5 procent til ca. 29.000. Det er 7.500 harer færre end året før og det laveste antal, siden registreringerne begyndte i 1941.

Værdifulde data

Vildtudbyttestatistikken, som bliver udarbejdet af DCE én gang om året, bygger på de tal, jægerne selv har indberettet, når jagtsæsonen er slut den 31. marts.

Siden 1941 har jægerne haft pligt til at indberette jagtudbytte, og indberetningerne giver værdifulde data til overvågningen af bestandene i Danmark. Det har sikret et helt unikt datamateriale, som giver en særdeles god indikation på udviklingen i bestandene 80 år tilbage i tiden.

”
Dåvildt overhaler for første gang kronvildt-et i statistikken.

Jagtudbytte af pattedyr i de tre seneste jagtsæsoner 2018-2021

ART	2018/19	2019/20	2020/21 *)
Krondyr	9.745	10.300	9.679
Dådyr	9.537	10.214	10.490
Sika	583	522	559
Rådyr	93.447	90.786	88.844
Muflon	89	133	108
Vildsvin	298	227	248
Hare	39.817	38.648	29.117
Vildkanin	3.983	5.024	5.765
Bisamrotte	8	10	54
Sumpbæver	1	0	1
Ræv	30.015	31.819	32.642
Mårhund	3.366	7.999	10.939
Vaskebjørn	8	9	5
Ilder	615	547	544
Mink	1.682	1.811	1.466
Husmår	2.370	2.478	2.433
Pattedyr i alt	195.584	200.647	192.895

*) Tallene for 2020/21 er foreløbige. Sidste frist for indberetning af udbytte er 31. marts, og derfor kommer der en korrigeret statistik for jagtåret i løbet af 2022.

Kilde: DCE. Vildtudbyttestatistik 2020/21

Markante tal fra udbyttestatistikken 2020/21

- Det samlede udbytte steg med mere end 103.000 stykker vildt – stigningen skyldes udelukkende højere jagtudbytte af fugle
- Stigning i fuglevildt er især ringduer, krikænder, pipeænder, krager og skovsnep-per
- Udbyttet af pattedyr er stabilt, dog med markant tilbagegang for hare.
- Udbyttet af krondyr var stabilt med ca. 9.700 dyr – samme niveau som i otte foregående sæsoner Udbyttet af dåvildt oversteg for første gang udbyttet af kronvildt

Kilde: DCE. Vildtudbyttestatistik 2020/21

Læs rapporten om vildtudbyttet i 2020/21:

<https://bit.ly/359n7Dp>

Læs mere på DCE's hjemmeside om vildudbytte i Danmark:

<https://bit.ly/3p1bPZ5>

Foto: Colourbox

Taffeland. Foto: Miljøstyrelsen

Husk på fredningen af fire fugle

Tyrkerdue, taffeland, havlit og fløjsand er fredede fra og med jagtsæsonen 2020/21, men enkelte jægere har tilsyneladende overset fredningen. Det viser årets vildtudbyttestatistik.

Fra og med jagtsæsonen 2020/21 er det forbudt at jage dykænderne taffeland, havlit og fløjsand i Danmark. Foruden dykænderne er tyrkerduen også blevet fredet. Fredningen er besluttet af miljøministeren på baggrund af en enstemmig indstilling fra Vildtforvaltningsrådet.

Respekt for fredningen

Langt de fleste jægere respekterer fredningen, men enkelte er tilsyneladende ikke opmærksomme på, at de fire fuglearter ikke længere må jages, for de optræ-

der stadig i vildtudbyttestatistikken for 2020/21.

"Det er ikke acceptabelt, hvis der skydes fredet vildt, for det er den enkelte jægers pligt at holde sig orienteret om de til enhver tid gældende jagttider. Er man i tvivl, skal man aldrig skyde," siger Jens Skovager Østergaard, kontorchef i Miljøstyrelsen.

"En betydelig del af indberetningerne er sikkert fejlindberetninger, men det tyder på, at der også er enkelte jægere, som ikke holder sig fuldt opdaterede om nye fredninger og ændrede jagttider," siger han.

Læs om jagttiderne og tjek jagttabellerne her:

<https://bit.ly/3JtiuDg>

Færre mænd og flere kvinder går på jagt

Antal jagttegnslødere i de seneste to jagtsæsoner fordelt på mænd og kvinder.

	2019/2020		2020/2021	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Mænd	165.280	93,3	163.444	93,2
Kvinder	11.850	6,7	11.983	6,8
I alt	177.130		175.427	

Foto: Colourbox

En typisk jæger er en mand. Sådan har det altid været, og sådan er det stadig. Det viser statistikken med al tydelighed. Mænd udgjorde i den seneste jagtsæson 93,2 procent af samtlige jagttegnslødere, mens kun 6,8 procent var kvinder.

I sæsonen 2020/21 var der dog en svag forskydning på 0,1

procent i kvindernes favør. 11.983 kvinder løste jagttegn, og det er 133 flere end året før. For mænd var antallet 163.444 - 1836 færre end i den foregående jagtsæson.

Kvinderne fik ikke så stort jagtudbytte som mændene. Ifølge den foreløbige opgørelse fra DCE skød og indberettede de i gennemsnit kun ca. 11 styk-

ker vildt hver, mens mændene gennemsnitligt indberettede 25. Kvinderne er til gengæld mere digitale: 85 procent af dem satte sig til computeren og indberettede udbyttet på nettet, mod 78 procent af mændene.

Skadevoldende vildt:

VILREG bliver mere digital

Bramgæs. Foto: Ulla Skovsbøl

Fra 2022 bliver digitale kort en del af ansøgningen, når man søger tilladelse til at regulere skadevoldende vildt. Kortene vil indgå i Naturstyrelsens kommende kontrol med tilladelserne.

Kronstyr kan græsse så intenst på en landmands marker, at afgrøderne bliver ødelagt. Krager kan være så massivt tilstede i et område, at de skader det øvrige dyreliv, og skarven kan ødelægge både net og fangst for fiskerne. Når dyr på den måde bliver til "skadevoldende vildt", kan man i visse situationer få tilladelse til at regulere bestanden eller problematiske enkeltindivider. Det gør ca. 15.000 borgere hvert år, og ansøgningsprocessen bliver gradvist lettere og mere digital. Sidste år afløste et nyt digitalt ansøgningssystem sin tolv år gamle forgænger, og i 2022 kommer næste trin i digitaliseringen.

"Det gamle ansøgningssystem var ikke helt tidssvarende, og vi havde behov for at udbygge visse funktioner. Derfor lancerede vi en nye online-løsning i 2021, og det gik over al forventning," konstaterer Anders Jensen, der har ansvaret for det såkaldte VILREG-system i Miljøstyrelsen.

"Vi har indtryk af, at brugerne i det store hele er tilfredse, vi får meget få klager, og antallet af ansøgninger er nogenlunde det samme som tidligere. Derfor regner vi heller ikke med, det giver større problemer at gå videre med digitaliseringen," siger han.

Digitale kort på vej

Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen arbejder sammen om at admini-

strere regulering af skadevoldende vildt: Naturstyrelsen behandler ansøgningerne og tager sig af kontrollen, mens Miljøstyrelsen står for jura og IT. Derfor er det medarbejdere i begge styrelser, som nu har haft travlt med at få de ny digitale løsninger på plads til lanceringen i 2022.

Næste skridt i processen er digitale kort, som gør det muligt for ansøgerne at indtegne præcis, hvor de søger reguleringstilladelse. Fra 2022 behøver man derfor

ikke indtaste adresser og matrikelnumre. Man skal blot indtegne området på kortet og vise, præcis hvor reguleringen kommer til at foregå. Om det evt. ligger inden for et Natura 2000-område eller i vildtreservat, behøver ansøger heller ikke længere at vide. Det bliver automatisk registreret ud fra indtegningen på kortet.

"Vi forventer derfor ikke, at de digitale kort kommer til at give nævneværdige problemer for brugerne. I bund og grund skulle det hele derimod gerne blive lettere for både borgere og myndigheder," siger Anders Jensen.

Kontrol med tilladelserne

Det er EU, som stiller krav om mere præcise stedangivelser og også om, at man fremover som ansøger skal dokumentere, hvad man gør for at forebygge vildtskaderne. Der er desuden EU-krav om en mere systematisk kontrol med, hvordan tilladelserne bliver ført ud i livet. Naturstyrelsens vildtkonsulenter står for kontrollen, og de vil i den kommende tid tage ud for at følge op på, hvordan vilkårene i tilladelserne bliver overholdt.

I 2022 kommer der en revideret udgave af vildtskadebekendtgørelsen, men ændringerne har primært teknisk karakter. De grundlæggende principper bliver ikke lavet om, og det samme gælder for online ansøgning.

Hvornår kan man få tilladelse til regulering?

- Når dyr eller fugle er til fare for mennesker eller menneskers sundhed
- Når de kan smitte mennesker eller andre dyr med sygdom
- Når de udgør en risiko for luftfartssikkerheden
- Når de truer flora og fauna
- Når de skader afgrøder, husdyr, vildtopdræt, skove, fiskeopdræt eller fiskeri- og andre vandområder
- Når pattedyr gør skade på ejendom. Denne begrundelse gælder ikke for fugle

Vi forventer ikke, at de digitale kort kommer til at give nævneværdige problemer for brugerne.

**Anders Jensen,
Miljøstyrelsen**

Flere jagttegnsmidler til forskning og formidling

I 2021 støttede jagttegnsmidlerne blandt andet vildtforskning i bred forstand med syv millioner, kroner, og jagtforeninger fik til sammen lidt over én million i tilskud til formidling om bæredygtig jagt.

Det koster at gå på jagt, og en af de tilbagevendende udgifter er den årlige jagttegnsafgift, som i 2021 tog et hop opad fra 521 kr. til 676 kr., hvoraf 26 kr. går til den obligatoriske jagtansvarsforsikring. Afgiften finansierer en stor del af udgifterne til Naturstyrelsens vildtkonsulenter, jagttegnsadministrationen, og Miljøstyrelsens administration af lovgivningen vedrørende jagt og vildtforvaltning.

Nogle af afgiftskronerne ruller dog tilbage til jægerne og de jagtinteresserede via forskellige puljer og tilskudsordninger. Naturstyrelsen har således fra 2022 fået mulighed for at hæve støtten til etablering af små vådområder og vandhuller til gavn for vildtet med en halv million kr. Tilskuddet pr. projekt er desuden hævet fra 15.000 kr. til 17.000 kr.

Mere forskning og udvikling

I 2021 blev der takket være afgiftsforhøjelsen også afsat godt syv millioner til en projektpulje, som støtter forskning, udvikling og innovation på jagt og vildtområdet. Projektpuljen blev mødt med stor interesse, og da den åbnede i november 2021, strømmede ansøgningerne ind. I alt modtog Miljøstyrelsen 38 ansøgninger, hvoraf tretten blev imødekommet.

"Vi er meget glade for, at vi igen har kunnet udbyde projektmidler, for der er mange områder inden

for jagt og vildtforvaltningen, hvor vi har brug for nye data og metoder, bl.a. når det gælder indsamling af viden om arterne og overvågning," siger Jens Skovager Østergaard.

Penge til formidling

I 2021 åbnede Miljøstyrelsen desuden en helt ny formidlingspulje målrettet landsdækkende jagtforeninger. Den fik dog kun to ansøgninger. Danmarks Jægerforbund og Dansk Safariklub søgte støtte til formidlingen om bæredygtig jagt og vildtforvaltning i Danmark gennem foreningsblade og digitale medier. De to ansøgere fik i overensstemmelse med puljens regler hver et grundtilskud på 40.000 kr., og resten af puljen blev fordelt proportionalt mellem dem efter antallet af betalende medlemmer.

Støjdæmpning og kastemaskiner

Skydebanepuljen, som også finansieres af jagttegnsmidler, støtter jagtforeninger i at etablere nye flugtskydebaner eller renovere de gamle. I 2021 fik ti jagtforeninger til sammen cirka en million kroner til bl.a. nye kastemaskiner til lerduer og støjdæmpning fra tilskudsrunder 2020. Puljen var ikke åben i 2021, men det er planen, at en ny, revideret version af skydebanepuljen skal være klar til at modtage ansøgninger i løbet af 2022.

”

Vi har brug for ny data og nye metoder bl.a. når det gælder indsamling af viden om arterne og overvågning.

Jens Skovager
Østergaard

Foto: Colourbox

Søg tilskud via Naturstyrelsen

- Plant for vildtet
- Etablering af mindre vådområder og vandhuller
- Plant for hasselmusen
- Plant for birkemusen

<https://bit.ly/3JzFrET>

Projektitel	Tilskud fra MST, 2021
Kvalitetshabitat i hasselmusperspektiv	328.050
Bestandsovervågning af flagemusearter i Mønsted Kalkgruber med fotofælder og citizen science	635.121
Krondyr, jægere og lodsejere - Forvaltningssamarbejde med krondyret i fokus	959.833
Pilotprojekt: Monitering af harer med droner og Citizens science	671.350
Udvikling og validering af omkostningseffektive metoder til demografisk monitering af krondyr baseret på jægvurderinger	870.266
Havørnes prædation på ynglende ederfugle	442.183
Bestandsovervågning og Citizen Science via danske jægere	895.000
Ekstreme sommerhøjvander i Vadehavet	355.000
Mårdyrsundhed	714.682
Udvikling af metoder til optællinger af rastende vandfugle fra drone	298.746
Videreudvikling af skånsom og selektiv fældefangst	665.750
Sommertælling af grågæs	453.008
Mågeprojekt Kærup Erhvervspark	270.000
Tilsagn i alt	7.558.989

Ved udgangen af 2021 var der formentlig 15 ulve i Danmark. Foto: Colourbox

Nye tiltag i forvaltning af ulven

I 2022 er der en ekstra bevilling på knap 1,7 millioner kroner på finansloven til GPS-overvågning af ulve, dialogmøder med lokale borger og trailere med nyttigt udstyr til frivillige hjælpere i ulveområderne.

U lven fik også i 2021 stor opmærksomhed og trak overskrifter i medierne: Et ulvepar i Klelund Plantage ved Billund fik fire hvalpe, som blev observeret via vildtkameraer, mens de legede på en skovvej. En ny hanulv indvandrede fra Tyskland, og en enlig hun i Skjernreviret fik sig en mage. Dermed er der formentlig ved årsskiftet 15 ulve i Danmark.

Ulven vækker stærke følelser – både positive og negative – men ulven er en fredet art i Europa, og vi har pligt til at beskytte den i Danmark. Samtidig er det vigtigt for myndighederne at sikre, at folk i ulveområderne kan føle sig trygge ved at færdes i naturen, og at fåreaavlere og andre med små husdyr, kan få hjælp til at beskytte deres dyr og få erstatning, hvis dyrene alligevel skulle blive angrebet af ulven.

1,7 millioner ekstra

For at tilgodese alle parter med interesser i ulven er Miljøstyrelsen på vej med tre nye initiativer, som skal styrke forvaltningen af ulv i Danmark. Pengene kommer fra en ekstra bevilling på cirka 1,7

millioner på finansloven, så der nu samlet er fem millioner til ulveforvaltning i 2022.

Den største nye indsats bliver GPS-mærkning af de danske ulve. Mærkningen skal sikre mere viden om ulvenes adfærd og færden, så det bliver lettere at forebygge konflikter mellem ulve og lokale borgere i revirerne.

Pengene fra den nye bevilling skal også finansiere dialog- og informationsmøder i lokalområderne og en informationskampagne rettet mod fåreaavlere og andre med små husdyr. Kampagnen skal give husdyrholderne større viden om, hvordan de bedst beskytter dyrene og bedre kendskab til tilskuddene til ulvesikrede hegn.

Hjælpetrailer til frivillige

Endelig vil Miljøstyrelsen betale for et antal hjælpe-trailere med udstyr til at afværge eller sikre spor i forbindelse med ulveangreb. Trailerne kan fx indeholde materialer til midlertidige hegn, afdækningsudstyr, skræmmebånd, skræmmelys og lignende. De skal være til rådighed for frivillige, der har meldt sig til at hjælpe, hvis

ulven angriber husdyr i deres lokalområde.

De tre nye initiativer tager afsæt i Vildtforvaltningsrådets forslag til forvaltningsplan for ulv fra marts 2021.

Ulvene i Danmark bliver løbende overvåget af forskere fra DCE – Aarhus Universitet og Naturhistorisk Museum i Aarhus, og i 2021 blev Miljøstyrelsens aftale med de to institutioner forlænget frem til udgangen af 2023.

Læs mere om ulven her:

<https://bit.ly/34U2MIP>

Følg forskernes overvågning og borgernes indberetninger på Ulveatlas:

www.ulveatlas.dk

”

Ulven vækker stærke følelser – både positive og negative

Tre ulve i Klelund Plantage. Foto: Vildtkamera

Døde dyr fundet i naturen giver forskerne vigtig viden

Faldvildt, som indleveres til obduktion af folk, der færdes i naturen, giver forskerne vigtig viden om bl.a. spredning af smitsomme sygdomme i vildtbestandene og om ulovlig aflivning af vildtlevende dyr.

Døde dyr fundet i naturen er en vigtig kilde til viden om spredning af smitsomme sygdomme i vildtbestandene og faunakriminalitet. Derfor finansierer Miljøstyrelsen det såkaldte Faldvildtkonsortium, som hvert år modtager mere end 1000 dødfundne dyr indleveret af jægere og andre, der færdes i naturen.

De indleverede dyr bliver obduceret af dyrlæger, og deres helbredstilstand og dødsårsag bliver undersøgt. Resultaterne indgår derefter i overvågnings- og forskningsprogrammer, som skal sikre, at de smitsomme sygdomme ikke bliver spredt.

Nyt indleveringssted på Frederiksberg

Faldvildtkonsortiet er et samarbejde mellem Danmarks Tekniske Universitet (DTU) og Aalborg Universitet. I 2021 har DTU imidlertid besluttet at nedlægge sine veterinære aktiviteter, og har derfor indgået en aftale med Aalborg Universitet og Københavns Universitet om, at de løser DTU's opgaver i den resterende del af kontraktperioden. Det har konsekvenser for, hvor man kan indlevere faldvildtet. Det kan som hidtil ske til Aalborg Universitets afdelinger i henholdsvis Aalborg og Esbjerg og til Naturstyrelsens lokale enheder. Desuden er der fra 2022 mulighed for indlevering

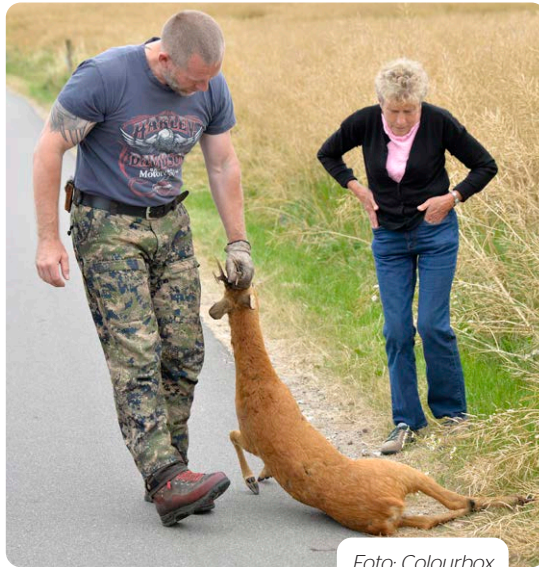

Foto: Colourbox

til Københavns Universitet på Frederiksberg. Man kan også indsende forsvarligt indpakket faldvildt til modtagestederne. Før man sender et dødt dyr per post, er det en god ide at orientere modtageren. Alt indleveret faldvildt skal desuden vedlægges en blanket, som findes på www.vildtsundhed.dk

Læs den seneste faldvildtrapport her (2020):

<https://bit.ly/3gTDTt5>

Læs mere om faldvildt her:

<https://bit.ly/3gW3Log>

Indlevering af faldvildt

- Aalborg Universitet, Frederik Bajers Vej 7H, 9220 Aalborg Ø
- Aalborg Universitet, Niels Bohrs Vej 8, 6700 Esbjerg
- Naturstyrelsens lokale enheder: <https://naturstyrelsen.dk/lokale-enheder>
- Københavns Universitet: Københavns Universitet, Sektion for Patobiologi, sektionsstuen, Ridebanevej 3, 1870 Frederiksberg C.

Kontakt til indleveringsstederne

- Ved aflevering til Aalborg Universitet både i Aalborg og Esbjerg. Skriv til mail: faldvildt@bio.aau.dk eller ring på mobil: 61967313.
- Ved aflevering af vildt til Københavns Universitet på Frederiksberg kontakt: Patologivagten på mail kupat@sund.ku.dk eller på telefon: 93509280
- Ved aflevering til Naturstyrelsen: Find telefonnummeret på den lokale enhed her <https://naturstyrelsen.dk/lokale-enheder>

Hvordan indleverer man dødfundne dyr?

- Enhver borger kan indsende faldvildt til undersøgelse
- Husk præcise oplysninger om sygdomstegn, findested og dato samt dit navn og e-mail
- Vedlæg oplysningerne på den blanket, du henter på www.vildtsundhed.dk
- Dyret skal være forsvarligt indpakket
- Det koster ikke noget at få dyrene undersøgt, men du skal selv betale forsendelsen
- Når undersøgelsen er afsluttet, får du skriftlig besked om resultatet.

Foto: Colourbox

Nyttige adresser og links

Administration af jagt- og Vildtforvaltningsloven

Miljøstyrelsen

Tolderlundsvej 5

5000 Odense C

Tlf. 72 54 40 00

E-mail: mst@mst.dk

Hjemmeside: www.mst.dk

Udstedelse af jagttegn

Miljøstyrelsen

Jagttegnsekspeditionen

Tolderlundsvej 5

5000 Odense C

Tlf. 7254 2424 (kl. 9 -12)

E-mail: jagttegn@mst.dk

Hjemmeside: www.jagttegn.dk

Ved henvendelser pr. post og e-mail:

Oplys dit fulde navn, adresse, fødselsdato og evt. ID-nummer, som findes på dit jagttegn, da det vil lette ekspeditionen.

Lokale vildtkonsulenter

Naturstyrelsen

Find de lokale vildtkonsulenter her:

<http://kortlink.dk/naturstyrelsen/2egnq>

Man.- tors. kl. 8.30-16.00 og fre. kl. 8.30-15.00.

Forskningsinstitution DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

Aarhus Universitet, Kalø

Grenåvej 14, 8410 Rønne

Tlf. 8715 5000

E-mail: dce@au.dk

Hjemmeside: www.dce.au.dk

Yderligere information:

Generelle og nyttige informationer om jagt og vildtforvaltning:

<https://mst.dk/friluftsliv/jagt>

Jagttabel, generelle og lokale jagttider:

<http://kortlink.dk/mst/wuha>

Jagtprøve, buejagtprøve og riffelprøve: www.jagttegn.dk

Regulering af skadevoldende vildt

Ansøgning- og indberetningsskema: <http://kortlink.dk/mst/tngy>

Information om jagt i statsskovene:

<http://kortlink.dk/naturstyrelsen/24e3e>

Tid og sted for afholdelse af riffelprøver,

Danmarks Jægerforbund:

<http://kortlink.dk/jaegerforbundet/27tna>

Skydebaneoversigt og informationer om skydetræning findes hos

Danmarks Jægerforbund <http://kortlink.dk/jaegerforbundet/2enub>

Schweisshundeførerne: www.schweiss.dk

Tilskud til vildtplantning og små vådområder:

<http://kortlink.dk/naturstyrelsen/2ehym>

Tilskud fra skydebanepuljen:

<http://kortlink.dk/mst/2entx>

Information om ringmærkning af fugle og indberetning af fund af ringmærkede fugle: www.rc.ku.dk

Foreningen af Danske Buejægeres www.fadb.dk

Indlevering af faldvildt

Kontakt altid modtageren, før du afleverer eller sender døde dyr.

Faldvildt kan indsendes eller afleveres til:

Aalborg Universitet: Frederik Bajers Vej 7H,

9220 Aalborg Ø

Aalborg Universitet, Niels Bohrs Vej 8, 6700 Esbjerg

Kontakt først: Sussie Pagh

Tlf. 51292292, E-mail: sup@bio.aau.dk

Naturstyrelsens lokale enheder:

<https://naturstyrelsen.dk/lokale-enheder/>

Vejledning og skemaer:

<http://www.vildtsundhed.dk/doedfundet-vildt>

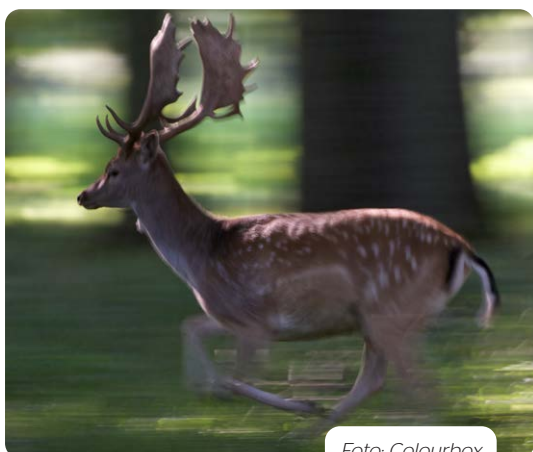

Foto: Colourbox

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

NYTTIGE ADRESSER

Administration af jagt- og Vildtforvaltningsloven

MILJØSTYRELSEN
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C
Tlf. 72 54 40 00
E-mail: mst@mst.dk
Web: www.mst.dk

Lokale vildtkonsulenter

NATURSTYRELSEN
Find de lokale vildtkonsulenter her:
<https://naturstyrelsen.dk/naturoplevelser/jagt/kontakt-din-vildtkonsulent/>
Åbningstid: Man.- tors. 8.30-16.00, fre. 8.30-15.00.

Udstedelse af jagttegn

MILJØSTYRELSEN
Jagttegnsekspeditionen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C
Tlf. 7254 2424 (kl. 9 -12)
E-mail: jagttegn@mst.dk
Web: www.jagttegn.dk

Ved henvendelser pr. post og e-mail:
Oplys dit fulde navn, adresse, fødselsdato og evt.
ID-nummer på dit jagttegn. Det letter ekspeditionen.

